

КЕДЕНДІК ТРАНЗИТ КЕДЕНДІК РӘСІМІ

Кедендік транзит кедендік рәсімінің мазмұны және оның қолданылуы

1. Кедендік транзит кедендік рәсімі тауарларды осы кедендік рәсіммен орналастыру шарттары сақталған кезде тауарлар жөнелтуші кеден органынан межелі кеден органына дейін кедендік баждар, салықтар, арнайы, демпингке қарсы, өтемақы баждары төленбестен тасымалданатын (тасылатын) кедендік рәсім болып табылады.

2. Кедендік транзит кедендік рәсімі:

1) Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағы бойынша өзге де кедендік рәсімдермен орналастырылмаған шетелдік тауарларды, сондай-ақ Еуразиялық экономикалық одақтың:

Комиссия айқындайтын жағдайларда экспорт кедендік рәсімімен орналастырылған;

осы Кодекстің [287-бабының](#) 8-тармағында көзделген жағдайда, АЭА бір аумағынан АЭА басқа аумағына тасымалданатын, еркін кеден аймағы кедендік рәсімімен орналастырылған тауарларын тасымалдау (тасу) үшін;

2) Еуразиялық экономикалық одақтың тауарлары мен осы Кодекстің [385-бабының](#) 4-тармағында көрсетілген шетелдік тауарларды Еуразиялық экономикалық одаққа мүше болып табылмайтын мемлекеттердің аумағы арқылы және (немесе) теңізбен Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағының бір бөлігінен Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағының басқа бөлігіне тасымалдау (тасу) үшін қолданылады.

3. Кедендік транзит кедендік рәсімі тауарларды:

- 1) келу орнындағы кеден органынан кету орнындағы кеден органына дейін;
- 2) келу орнындағы кеден органынан ішкі кеден органына дейін;
- 3) ішкі кеден органынан кету орнындағы кеден органына дейін;
- 4) бір ішкі кеден органынан басқа ішкі кеден органына дейін;
- 5) Еуразиялық экономикалық одаққа мүше болып табылмайтын мемлекеттердің аумағы арқылы және (немесе) теңізбен кеден органдары арасында тасымалдау (тасу) кезінде қолданылады.

4. Кедендік транзит кедендік рәсімімен орналастырылған шетелдік тауарлар шетелдік тауарлар мәртебесін сақтайды.

6. Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағы бойынша тасымалдау (тасу) үшін мынадай шетелдік тауарлар:

- 1) халықаралық тасымалды жүзеге асыру кезінде тауарларды түсірмей (тиеп-жөнелтпей) Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағына аралық, мәжбүрлі немесе техникалық қонған әуе кемесіндегі осы тауарлар;
- 2) Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағына келгеннен кейін Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік шекарасы арқылы тауарларды өткізу орындарынан қозғалмаған және Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағынан кететін тауарлар;
- 3) электр беру желілері бойынша өткізілетін тауарлар;

4) осы Кодексте көзделген жағдайлардағы өзге де тауарлар кедендік транзит кедендік рәсімімен орналастырылмайды.

7. Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағы бойынша тасымалдау (тасу) үшін кедендік рәсімдермен орналастырылған шетелдік тауарлар осы Кодексте көзделген жағдайларда кедендік транзит кедендік рәсімімен орналастырылады.

8. Еуразиялық экономикалық одаққа мүше болып табылмайтын мемлекеттердің аумағы арқылы және (немесе) теңізбен Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағының бір бөлігінен Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағының басқа бөлігіне тасымалданатын Еуразиялық экономикалық одақтың тауарлары мен осы Кодекстің [385-бабының](#) 4-тармағында көрсетілген шетелдік тауарларға қатысты кедендік транзит кедендік рәсімі осы Кодекстің [45-тарауында](#) айқындалған ерекшеліктер ескеріле отырып қолданылады.

10. Қазақстан Республикасының аумағы бойынша тасымалданатын тауарларға қатысты кедендік транзит кедендік рәсімін қолданудың ерекшеліктерін уәкілетті орган айқындайды.

11. Халықаралық тасымалдың бір немесе бірнеше көлік құралымен белгілі бір кезең ішінде Еуразиялық экономикалық одаққа екі немесе одан да көп мүше мемлекеттің аумағы бойынша тасымалданатын, құрастырылмаған немесе бөлшектелген түрде, оның ішінде жинақталмаған немесе жасалып бітпеген түрде Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік шекарасы арқылы өткізілетін тауарларға қатысты кедендік транзит кедендік рәсімін қолданудың ерекшеліктерін Комиссия айқындайды.

12. Көліктің әртүрлі (екі және одан да көп) түрімен Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағы бойынша тасымалданатын тауарларға қатысты кедендік транзит кедендік рәсімін қолданудың ерекшеліктерін Комиссия айқындайды.

Тауарларды кедендік транзит кедендік рәсімімен орналастыру шарттары

1. Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағы бойынша тасымалдау (тасу) үшін тауарларды кедендік транзит кедендік рәсімімен орналастыру шарттары:

1) шетелдік тауарларға қатысты – осы Кодекстің [226-бабына](#) сәйкес кедендік әкелу баждарын, салықтарды төлеу жөніндегі міндеттің орындалуын қамтамасыз ету;

2) шетелдік тауарларға қатысты – Комиссия айқындайтын жағдайларда осы Кодекстің [226-бабына](#) сәйкес арнайы, демпингке қарсы, өтемақы баждарын төлеу жөніндегі міндеттің орындалуын қамтамасыз ету;

3) осы Кодекстің [427-бабында](#) көзделген тәсілдермен тауарларды сәйкестендіру мүмкіндігін қамтамасыз ету;

4) егер тауарлар көлік құралының кедендік пломбалар салынған және мөр басылған жүкжайларында (бөлікжайларында) тасымалданатын болса,

халықаралық тасымалдау көлік құралының осы Кодекстің 28-бабында көрсетілген талаптарға сәйкестігі;

5) осы Кодекстің 8-бабына сәйкес тыйым салулар мен шектеулерді сақтау болып табылады.

Тірі жануарларды, пошта ыдыстарындағы (пошта қаптарындағы, пошта контейнерлеріндегі) халықаралық пошта жөнелтілімдерін тасымалдау кезінде, сондай-ақ кедендік транзит кедендік рәсімімен орналастырылатын тауарларды кедендік транзит кедендік рәсімімен орналастырылмайтын тауарлармен бірге көлік құралының бір жүкжайларында (бөлікжайларында) немесе оның бөлігінде Еуразиялық экономикалық одаққа мүше болып табылмайтын мемлекеттердің аумағы бойынша тасымалдау кезінде көлік құралдарының жүкжайларына (бөлікжайларына) немесе оның бөлігіне пломбалар салу талап етілмейді.

Кедендік транзит мерзімі

1. Жөнелтуші кеден органы тауарларды кедендік транзит кедендік рәсімімен орналастыру кезінде тауарлар жөнелтуші кеден органынан межелі кеден органына дейін жеткізілуге тиіс мерзімді (бұдан әрі – кедендік транзит мерзімі) белгілейді.

2. Теміржол көлігімен тасымалданатын тауарларға қатысты кедендік транзит мерзімі бір айға екі мың километр есебінен белгіленеді, бірақ ол күнтізбелік жеті күннен кем болмауға тиіс.

Көліктің өзге де түрлерімен тасымалдау (тасу) жүзеге асырылатын тауарларға қатысты кедендік транзит мерзімі көліктің түрі және көлік құралының мүмкіндіктері, тауарлар тасымалдаудың белгіленген маршруты, басқа да тасымалдау шарттары және (немесе) декларанттың немесе тасымалдаушының өтініші негізге алына отырып, сондай-ақ Қазақстан Республикасының халықаралық шарттарына сәйкес көлік құралы жүргізушісінің еңбек пен демалыс режимінің талаптары ескеріле отырып, тауарлар тасымалдаудың (тасудың) қалыпты мерзіміне сәйкес белгіленеді, бірақ ол кедендік транзиттің шекті мерзімінен аспауға тиіс.

3. Кедендік транзиттің шекті мерзімі бір айға екі мың километр есебінен айқындалатын мерзімнен не кедендік транзит кедендік рәсімімен орналастырылған тауарларды тасымалдау ерекшеліктерін негізге ала отырып, Комиссия айқындайтын мерзімнен аспауға тиіс.

4. Кеден органы белгілеген кедендік транзит мерзімі декларанттың немесе тасымалдаушының уәжді өтініш жасауы бойынша осы баптың 3-тармағында белгіленген мерзімнің шегінде ұзартылуы мүмкін.

Кедендік транзит мерзімін ұзартуға байланысты кедендік операцияларды жасау тәртібін Комиссия айқындайды.

Тауарларды жеткізу орны. Тауарларды жеткізу орнын өзгерту

1. Тауарларды кедендік транзит кедендік рәсімімен орналастыру кезінде жөнелтуші кеден органы кедендік транзит кедендік рәсімімен

орналастырылатын тауарлар жеткізілуге тиіс орынды (бұдан әрі – тауарларды жеткізу орны) айқындайды.

2. Егер осы баптың 3, 4 және 5-тармақтарында өзгеше белгіленбесе, тауарларды жеткізу орны көліктік (тасымалдау) құжаттарында көрсетілген межелі пункт туралы мәліметтер негізінде айқындалады.

Межелі кеден органы қызметінің аймағындағы кедендік бақылау аймағы тауарларды жеткізу орны болып табылады. Бұл ретте, егер осы Кодексте өзгеше белгіленбесе, келу орнынан тасымалданатын тауарлар кеден органы тұрған жерге жеткізіледі.

Кедендік транзит кедендік рәсімі кезінде кедендік баждарды, салықтарды, арнайы, демпингке қарсы, өтемақы баждарын төлеу жөніндегі міндеттің орындалуын қамтамасыз ету

1. Кедендік транзит кедендік рәсімі кезінде кедендік баждарды, салықтарды төлеу жөніндегі міндеттің орындалуын қамтамасыз ету осы баптың және осы Кодекстің [354](#) және [370-баптарының](#) ережелері ескеріле отырып, осы Кодекстің [10-тарауына](#) сәйкес ұсынылады.

Арнайы, демпингке қарсы, өтемақы баждарын төлеу жөніндегі міндеттің орындалуын қамтамасыз ету осы Кодекстің [223-бабы](#) 1-тармағының 2) тармақшасына сәйкес тауарларды кедендік транзит кедендік рәсімімен орналастырудың шарты болған жағдайларда, мұндай қамтамасыз ету осы баптың ережелері ескеріле отырып, осы Кодекстің [139-бабына](#) сәйкес ұсынылады.

2. Жеке пайдалануға арналған тауарларды және халықаралық пошта жөнелтілімдерін қоспағанда, тауарларды кедендік транзит кедендік рәсімімен орналастыру кезінде кедендік баждарды, салықтарды төлеу жөніндегі міндеттің орындалуын қамтамасыз ету мөлшері, егер транзиттік декларацияны тіркеген күні тауарлар тарифтік преференциялар және тиісінше кедендік әкелу баждарын, салықтарды төлеу жөніндегі жеңілдіктер немесе кедендік әкету баждарын төлеу жөніндегі жеңілдіктер қолданылмай, ішкі тұтыну үшін шығару кедендік рәсімімен немесе экспорт кедендік рәсімімен орналастырылған болса, кеден органы тауарларды шығаруды жүргізетін Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекетте төлеуге жататын кедендік баждар, салықтар сомасы негізге алына отырып, бірақ егер тауар Еуразиялық экономикалық одаққа осы мүше мемлекеттердің аумағына тарифтік преференциялар және тиісінше кедендік әкелу баждарын, салықтарды төлеу жөніндегі жеңілдіктер немесе кедендік әкету баждарын төлеу жөніндегі жеңілдіктер қолданылмай, ішкі тұтыну үшін шығару кедендік рәсімімен немесе экспорт кедендік рәсімімен орналастырылған болса, аумағы бойынша кедендік транзит кедендік рәсіміне сәйкес тауарларды тасымалдау (тасу) жүзеге асырылатын Еуразиялық экономикалық одаққа басқа мүше мемлекеттерде төлеуге жататын кедендік баждардың, салықтардың сомасынан кем емес мөлшерде айқындалады.

Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағы бойынша кедендік транзит кедендік рәсіміне сәйкес тауарларды тасымалдау (тасу) кезінде тауарларды түсіру, қайта тиеу (ауыстырып тиеу) және олармен жасалатын өзге де жүк операциялары, сондай-ақ көлік құралдарын ауыстыру

1. Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағы бойынша кедендік транзит кедендік рәсіміне сәйкес тасымалданатын тауарларды түсіруге, қайта тиеуге (ауыстырып тиеуге), оның ішінде бір көлік түрі көлік құралынан көліктің басқа түрі көлік құралына түсіруге, қайта тиеуге (ауыстырып тиеуге) және олармен жасалатын өзге де жүк операцияларына, сондай-ақ осындай тауарларды тасымалдайтын көлік құралдарын ауыстыруға, осы баптың 2-тармағында көрсетілген жағдайларды қоспағанда, қызмет аймағында осындай операциялар жасалатын кеден органының рұқсатымен жол беріледі.

2. Егер тауарлар мен көлік құралдарына қатысты осы баптың 1-тармағында көрсетілген операциялардың салынған кедендік пломбалар мен басылған мөрлерді алмай жасалуы мүмкін болса, не егер тауарларға кедендік пломбалар салынбаса және мөрлер басылмаса, қызмет аймағында осындай операциялар жасалатын кеден органын электрондық немесе жазбаша нысанда тиісті түрде хабардар еткеннен кейін осындай операцияларды жасауға жол беріледі.

3. Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағы бойынша кедендік транзит кедендік рәсіміне сәйкес тасымалданатын тауарларды түсіруге, қайта тиеуге (ауыстырып тиеуге) және олармен жасалатын өзге де жүк операцияларына, сондай-ақ осындай тауарларды тасымалдайтын көлік құралдарын ауыстыруға кеден органының рұқсатын алуға байланысты кедендік операцияларды жасау немесе осындай операцияларды жасау туралы кеден органын хабардар ете отырып, жасау тәртібін Комиссия айқындайды.

4. Кеден органы Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағы бойынша кедендік транзит кедендік рәсіміне сәйкес тасымалданатын тауарлармен жүк операцияларын жасауға рұқсат беруден, көлік (тасымалдау) құжаттарында, шектеулердің сақталуын растайтын құжаттарда не Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары берген өзге де құжаттарда осындай операцияларды жасауға тыйым салу болған кезде, бас тартуға құқылы.

5. Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағы бойынша кедендік транзит кедендік рәсіміне сәйкес тасымалданатын тауарлармен жүк операциялары кеден органының рұқсатымен тұлғаның өтініші бойынша кеден органының жұмыс уақытынан тыс жасалуы мүмкін.

Кедендік транзит кедендік рәсіміне сәйкес тауарларды тасымалдау (тасу) кезінде туындаған авария, еңсерілмейтін күш әсері немесе өзге де мән-жайлар кезінде қабылданатын шаралар

1. Тасымалдаушының осы Кодекстің [230-бабында](#) көзделген міндеттерді сақтауына кедергі келтіретін авария, еңсерілмейтін күштің әсері немесе өзге де

мән-жайлар кезінде тасымалдаушы тауарлар мен көлік құралдарының сақталуын қамтамасыз ету үшін барлық шараны қабылдауға, осы мән-жайлар және тауарлардың тұрған жері туралы жақын кеден органына дереу хабарлауға, сондай-ақ тауарларды апаруға немесе оларды жақын кеден органына не кеден органы көрсеткен өзге жерге тасымалдауды (тасуды) қамтамасыз етуге (егер оның көлік құралы бұзылған болса) міндетті.

Осы мән-жайлар туралы хабар алған кеден органы кедендік транзит кедендік рәсіміне сәйкес тауарларды тасымалдауға (тасуға) кедергі болатын туындаған мән-жайлар туралы жөнелтуші кеден органы мен межелі кеден органына хабар беруге міндетті.

2. Тауарларды кедендік транзит кедендік рәсіміне сәйкес тасымалдау (тасу) кезінде туындаған болған авария, еңсерілмейтін күш әсері немесе өзге де мән-жайлар кезінде кедендік операцияларды жасау тәртібін Комиссия айқындайды.

3. Осы баптың 1-тармағының талаптарын сақтауға байланысты тасымалдаушы шеккен шығыстарды кеден органдары өтемейді.